

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomických teorií

Bakalářská práce

**Plnění Maastrichtských kritérií Českou republikou za
vybrané časové období.**

Veronika Pechová

© 2014 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra ekonomických teorií
Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Pechová Veronika

Provoz a ekonomika

Název práce

Plnění Maastrichtských kritérií Českou republikou za vybrané časové období

Anglický název

Fulfillment of the Maastricht criteria Czech republic for the selected time period

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je analyzovat plnění Maastrichtských kritérií Českou republikou za vybrané časové období.

Metodika

V teoretické části bude využita metoda deskripce a budou objasněny zásadní pojmy. Dále budou v práci objasněna Maastrichtská kritéria, kterými jsou: cenová stabilita, stabilita devizového kurzu, konvergence dlouhodobých úrokových sazeb a veřejné finance.

V praktické části bakalářské práce bude provedena analýza plnění Maastrichtských kritérií Českou republikou za vybrané časové období – 2005 – 2013. Bude provedena analýza plnění Maastrichtských kritérií Českou republikou. V závěru práce, na základě výsledků bude patrné, zda Česká republika Maastrichtská kritéria plní.

Harmonogram zpracování

Stanovení cíle a metodiky práce, schválení cíle a metodiky práce, rozpracování teoretické části práce. Konzultace teoretické části práce s vedoucím práce, dokončení teoretické části práce a její odsouhlasení vedoucím práce.

Konzultace analytické části práce s vedoucím, dopracování analytické části práce a její odsouhlasení vedoucím práce.

Odevzdání 2 výtisků bakalářské práce, 4 kusů výtisků tezí a elektronické podoby práce na Katedru ekonomických teorií.

Rozsah textové části

30 – 45 stran normovaného textu.

Klíčová slova

Evropská unie, euro oblast, konvergenční kritéria, Maastrichtská smlouva, Měnová unie, Euro, Česká republika

Doporučené zdroje informací

SCHROETTER, Hans Joerg a Jaroslav JAKŠ. Aktuální slovník Evropské unie: Politika, hospodářství, dějiny a kultura. 1. vyd. Praha: Brána, 2004, xvii, 377 s. ISBN 80-724-3167-6.

KUČEROVÁ, Irah. Evropská unie: hospodářské politiky. Praha: Karolinum, 2006, 347 s. ISBN 80-246-1212-7.

BRŮŽEK, Antonín. Evropská měnová unie a Česká republika. Praha: Vysoká škola ekonomická, 2004, 30 s. ISBN 80-245-0820-6.

CIHELKOVÁ, Eva a Jaroslav JAKŠ. Evropská integrace - Evropská unie. Vyd. 1. V Praze: Oeconomica, 2004. ISBN 80-245-0854-0.

BRČÁK, Josef; SEKERKA, Bohuslav. Makroekonomie. Plzeň : Aleš Čeněk, s.r.o., 2010. 289 s. ISBN 978-80-7380-245-5.

MANKIW, Gregory. Principles of Macroeconomics. 7. vyd. Stamford: Cengage Learning, 2014, 551 s. ISBN 978-1-285-16591-2.

Vedoucí práce

Hrdlička Pavel, Ing., Ph.D.

Termín odevzdání

listopad 2014

Elektronicky schváleno dne 7.11.2014

doc. Ing. Josef Brčák, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 7.11.2014

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan fakulty

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci na téma „Plnění Maastrichtských kritérií Českou republikou za vybrané časové období“ jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních prostředků, které jsou uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s vytvořením bakalářské práce neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 24. 11. 2014

Poděkování

Velice ráda bych Tímto poděkovala Ing. Pavlu Hrdličkovi, PhDr. za odborné vedení, motivaci, pomoc, podporu a podnětné rady.

Plnění Maastrichských kritérií Českou republikou za vybrané časové období.

Fulfillment of the Maastricht criteria Czech republic for the selected time period.

Souhrn

Tato bakalářská práce se věnuje plnění Maastrichských kritérií Českou republikou za vybrané časové období. Maastrichtská kritéria jsou základní podmínkou pro vstup členů Evropské unie do Evropské hospodářské a měnové unie, která se vyznačuje tím, že se snaží sdružovat státy stejnou monetární politikou a používá společnou měnu euro. Maastrichtská kritéria jsou: cenová stabilita, stabilita devizového kurzu, veřejné finance a konvergence dlouhodobých úrokových sazeb. V analytické části bakalářské práce budou vzata jednotlivá maastrichtská kritéria a bude zjišťováno, zda Česká republika plnila za vybrané časové období, konkrétně časové období 2005-2013, maastrichtská kritéria.

Summary

This thesis deals with fulfillment of Maastricht convergence criteria Czech republic for the selected time period. Maastricht criteria are the basic condition to enter European Union members into the economic and monetary union, which is characterized trying to associate states the same monetary policy and uses the common euro currency. The Maastricht criteria are four: price stability, exchange rate stability, public finance and konvergence of long – term interest rates. In the analytical part of the thesis will be taken each Maastricht criteria and will be investigated whether the Czech republic performs during the selected time period, namely the period 2005–2013, maastricht criteria.

Klíčová slova: Evropská unie, Eurozóna, konvergenční kritéria, Maastrichtská smlouva, Měnová unie, Euro, Česká republika

Keywords: European Union, Eurozone, Convergence criteria, Maastricht Treaty, Monetary Union, Euro, Czech republic

Obsah

1. Úvod	4
2. Cíl práce a metodika	5
3. Teoretická východiska	6
3.1. Evropská unie	6
3.1.1. Instituce Evropské unie	6
3.1.2. Vstup ČR do EU	8
3.2. Evropská hospodářská a měnová unie	8
3.2.1. Fáze hospodářské měnové unie	9
3.3. Eurozóna	9
3.3.1. Vznik eurozóny	10
3.3.2. Členové eurozóny	10
3.3.3. Euro	11
3.4. Maastrichtská konvergenční kritéria	12
3.4.1. Cenové stabilita	13
3.4.2. Stabilita devizového kurzu	14
3.4.3. Veřejné finance	15
3.4.4. Konvergence dlouhodobých úrokových sazeb	16
3.5. Pakt stability a růstu	17
3.6. Právní konvergence	19
3.7. Analýza sladění	20
4. Plnění konvergenčních kritérií Českou republikou v období 2005 - 2013	21
4.1. Kritérium cenové stability	22
4.2. Kritérium úrokových sazeb	24
4.3. Kritérium směnného kurzu	26
4.4. Veřejné finance	27
4.4.1. Kritérium veřejného deficitu	27
4.4.2. Kritérium veřejného dluhu	29
4.5. Vyhodnocení plnění jednotlivých kritérií	31

5. Závěr.....	32
6. Seznam použitých zdrojů	34
7. Seznam zkratk.....	37
8. Seznam tabulek.....	37
9. Seznam grafů	38

1. Úvod

Evropská unie je, co se týče populace, nejrozsáhlejší. Její ekonomická síla je opravdu velká. Řídí se všeobecně platnými pravidly a zákony. Vznikla 1. listopadu roku 1993. Byla založena šesti státy – Nizozemskem, Francií, Belgií, Itálií, Německem a Lucemburskem. Evropskou unii tvoří dvacet osm nezávislých států, a žije v ní přibližně 507 milionů obyvatel. Tím se zařadila na třetí místo v lidnatosti na světě. EU vznikla v roce 1993. Česká republika vstoupila do Evropské unie 1. května 2004. Evropská unie má silnou ekonomiku a pevně vytyčené cíle. Mezi cíle Evropské unie patří udržování míru, spolupráce v oblasti hospodářství, zvyšování konkurenceschopnosti, zvyšování zaměstnanosti, zvyšování životní úrovně. Dále podporuje vědecký a technický pokrok. Umožňuje obyvatelům volný pohyb a poskytuje bezpečnost a svobodu. Mezi instituce Evropské unie patří Evropská komise, Evropský parlament, Evropská rada, Rada evropské unie, Evropský soudní dvůr, Evropský účetní dvůr a Evropská centrální banka.

Členské státy evropské unie mají společnou měnu euro. Avšak některé státy ještě euro nepřijaly jako svoji národní měnu. Důvodem je nesplnění Maastrichtských kritérií. Maastrichtská kritéria musí splnit každý stát Evropské unie, který chce vstoupit do eurozóny a použít jako svoji měnu euro. Česká republika se uchází o vstup do eurozóny, avšak ještě Maastrichtská kritéria, kterými jsou – cenová stabilita, stabilita devizového kurzu, veřejné finance a konvergence dlouhodobých úrokových sazeb, všechna nesplnila. Česká republika pracuje na jejich plnění.

2. Cíl práce a metodika

Cílem bakalářské práce je analyzovat plnění Maastrichtských kritérií Českou republikou za vybrané časové období.

Práce se zabývá Maastrichtskými kritérii, která jsou základní podmínkou pro vstup země Evropské unie do Evropské hospodářské a měnové unie, která má společnou měnu euro. Dále se práce zabývá vznikem Evropské unie a vstupem České republiky do ní. V další části této práce se budeme věnovat Evropské hospodářské a měnové unii. Budou popsány její fáze.

V teoretické části bude využita metoda deskripce a budou objasněny zásadní pojmy jako eurozóna, euro. Dále budou v práci objasněna Maastrichtská kritéria, kterými jsou: cenová stabilita, stabilita devizového kurzu, konvergence dlouhodobých úrokových sazeb a veřejné finance.

V praktické části bakalářské práce bude provedena analýza plnění Maastrichtských kritérií Českou republikou za vybrané časové období. Konkrétně za období 2005 – 2013. Budu zjišťovat, zda Česká republika plní Maastrichtská kritéria. Každé kritérium má stanovenou vlastní referenční hodnotu, kterou Česká republika pro úspěšné plnění nesmí překročit. Tyto referenční hodnoty budou porovnány s hodnotami, kterých dosahuje Česká republika v jednotlivých kritériích. V závěru práce, na základě výsledků bude patrné, zda Česká republika Maastrichtská kritéria plní.

3. Teoretická východiska

3.1. Evropská unie

Evropská unie působí jako celek a vyznačuje se několika symboly. Mezi symboly řadíme: Den Evropy, který připadá na 9. května 1950, tzv. Schumanův den, Evropskou hymnu Ódu na radost, Motto Evropské unie „Jednota v rozmanitosti“ a vlajku Evropské unie, která má dvanáct zlatých hvězd na modrém pozadí.

Evropskou unii tvoří dvacet osm nezávislých států. Sídlo Evropské unie se nachází v Belgii v Bruselu a ve Francii ve Štrasburku. Zde se konají zasedání. Evropská unie se skládá z několika institucí: Evropský parlament, Evropská komise, Evropská rada, Rada evropské unie, Evropský soudní dvůr, Evropská banka a Účetní dvůr. V každé z těchto institucí jsou zástupci jednotlivých členských států.

3.1.1. Instituce Evropské unie

Nejvyšším orgánem je Evropská rada, která řídí politiku Evropské unie. V Evropské radě se konají jednání nejméně jednou za půl roku. Na konání Evropské rady se schází představitelé jednotlivých členských států. Zpravidla se konají tyto zasedání čtyřikrát do roka. [5]

Ve vedení Evropské rady stojí stálý předseda Herman Van Rampoy, již od 1. prosince 2009, téhož roku vstoupila v platnost Lisabonská smlouva, se předsedové vlád členských zemí Evropské unie rozhodli jednomyslně na tom, že se právě Herman Van Rampoy stane prvním stálým předsedou Evropské rady. [6]

Evropská rada neschvaluje právní předpisy, jen řídí politický systém a stanovuje politické programy. Tvorbou právních předpisů se zabývají tři orgány: Evropský parlament, Evropská komise a Rada evropské unie. [5]

Evropský parlament je volen přímo občany Evropské unie. Členové Evropského parlamentu jsou voleni na období pěti let. Mezi hlavní úkoly Evropského parlamentu patří projednávání předpisů, dohlíží na ostatní orgány Evropské unie a kontroluje je a projednává rozpočet Evropské unie. [5]

Dalším orgánem Evropské unie je Rada Evropské unie, která se skládá ze zástupců jednotlivých členských států Evropské unie. Úkolem Rada Evropské unie je schvalovat zákony, podepisování dohod EU, schvalování rozpočtu EU, snaží se rozvíjet obrannou a zahraniční politiku Evropské unie. Rada Evropské unie podepisuje různé dohody, které se týkají životního prostředí, vědy, obchodu, průmyslu atd. [5]

Dalším významným orgánem Evropské unie je Evropská komise. V Evropské komisi je 28 komisařů. Každý komisař zastupuje jednu ze členských zemí EU. Hlavním komisařem je v současné době José Manuel Barosso. Hlavními úkoly Evropské komise je dohlížení na ostatní instituce, spravování rozpočtu EU, předkládání návrhů právních předpisů a přerozdělování finančních prostředků. [5]

Mezi další instituce Evropské unie patří Evropský soudní dvůr, Účetní dvůr a Evropská centrální banka. Evropský soudní dvůr zajišťuje jednotné uplatňování právních předpisů EU ve státech Evropské unie. Evropský soudní dvůr je tvořen soudci ze všech jednotlivých členských zemí a každou zemi zastupuje jeden zástupce – soudce. Dále se zde vyskytuje devět generálních advokátů. Soudci jsou jmenováni na období šesti let. Evropský soudní dvůr je oprávněn řešit otázky. Pět nejběžnějších je: přímé žaloby, žaloba o nečinnost, žaloba pro nesplnění povinnosti, žaloba na neplatnost a rozhodnutí o předběžné otázce. Účetní dvůr má za úkol dohlížet na financování Evropské unie. Kontroluje účetnictví EU. Každý rok předkládá Evropskému parlamentu a Evropské radě informace o minulém účetním roce. Nazývá se „výroční absolutorium“. Účetní dvůr je zastoupen jedním členem z jednotlivých členských států EU. Evropská centrální banka patří mezi další orgán Evropské unie. Je zodpovědná za evropskou měnovou politiku. Stará se o cenovou stabilitu, stabilitu finančního systému. [5]

3.1.2. Vstup ČR do EU

Česká republika přistoupila do Evropské unie při pátém rozšíření a to 1. května 2004 ještě spolu se Slovenskem, Polskem, Maďarskem, Maltou, Kyprem, Litvou, Lotyšskem, Slovinskem a Estonskem. Jednalo co o rozšíření s největším počtem přistoupených států do Evropské unie. [2]

3.2. Evropská hospodářská a měnová unie

Ekonomická integrace, která probíhá více než 50 let, má dva směry. Jsou to intenzivní a extenzivní. Intenzivní vývoj vrcholí měnovou integrací v roce 2002. Extenzivní vývoj je vyznačován postupným zapojováním šesti zakládajících států až po dnešních 25 států Evropské unie. [3]

Z 25 současných států Evropské unie tvoří pouze 18 států eurozónu a používá stejnou měnu euro. [7]

Členové eurozóny mají také jednotnou měnovou politiku, kterou má na starost Evropská centrální banka. [3]

V Evropské hospodářské a měnové unii se státy, kteří jsou členy této unie, zavázaly k tomu, že ostatní státy této unie, že mohou ostatní státy z části rozhodovat nad svou národní hospodářskou politikou. [1]

V roce 1992 byla v Maastrichtské smlouvě stanovena pravidla Evropské hospodářské a měnové unie. A později bylo zavedeno euro. [1]

3.2.1. Fáze hospodářské měnové unie

Byly tři etapy vývoje hospodářské a měnové politiky unie. Hospodářská a měnová unie byla zahájena 1. července 1990. V první etapě došlo k odstranění všech omezení, aby byl volný pohyb zboží, kapitálu, osob mezi státy Evropské Unie. [8]

Druhá etapa vývoje hospodářské a měnové unie začala 1. ledna 1994. Byl založen Evropský měnový institut. Později se jeho nástupcem stala Evropská centrální banka. V této etapě se pozornost upínala na přípravu vytvoření jednotné evropské měny – eura. Byly započaty hospodářské a technické předpoklady pro vytvoření této budoucí společné měny. Docházelo ke sblížení hospodářských a měnových politik členských států Evropské unie. Evropská centrální banka vznikla v červnu roku 1998. Byly prováděny přípravy na třetí etapu hospodářské a měnové unie. [8]

V lednu 1999 začala třetí a zároveň poslední etapa hospodářské a měnové unie. Byla zavedena jednotná evropská měna euro. Byly stanoveny pevné neodvolatelné směnné kurzy. Za jednotnou měnovou politiku eurozóny zodpovídá Rada guvernérů Evropské centrální banky. V platnost vstoupil Pakt o stabilitě a růstu. [8]

3.3. Eurozóna

Euro bylo zavedeno 1. ledna 2002 dvanácti zeměmi Evropské unie. V Maastrichtské smlouvě je uvedeno, že měna euro by měla být zavedena ve třech fázích. V první a druhé fázi docházelo ke sladování hospodářských politik. Vytvářely se právní předpisy pro přijetí eura. Každá země z Evropské unie plnila Maastrichtská konvergenční kritéria, která jsou nezbytná pro přijetí členských států Evropské unie do Eurozóny. [9]

3.3.1. Vznik eurozóny

Nahrazení národních měn, bylo přijato nejvyššími orgány Evropské unie. Nová měna, která měla nahradit stávající národní měny, byla pojmenována euro. Členské státy Evropské unie, které chtěli vstoupit do eurozóny, používat novou měnu euro, museli splnit Maastrichtská konvergenční kritéria. [4]

V prosinci roku 1995 se konalo zasedání Evropské unie, na kterém bylo rozhodnuto o jménu nové měny a to euru. 1. ledna 1999 byla zahájena třetí etapa Hospodářské a měnové unie. [9]

V první fázi, která započala 1. ledna 1999, se používaly všechny měny zároveň – i euro. Euro bylo ale jen v bezhotovostní měně. [4]

Druhá fáze započala 1. ledna 2002. Byla dokončena neúplná měnová unie na úplnou. Společná měna euro byla uzákoněna, tím se stalo euro jediným platidlem členů eurozóny. [4]

V roce 2008 se v eurozóně zvýšil počet obyvatel z 1,4milionu na 320 miliónů. [9]

3.3.2. Členové eurozóny

V květnu roku 1998 se konalo zasedání Evropské unie, na kterém bylo rozhodnuto, že 11 zemí Evropské unie splnilo konvergenční kritéria pro vstup do eurozóny a mohlo přijmout jako svoji novou měnu – euro. Byly to členské státy Francie, Finsko, Belgie, Irsko, Itálie, Nizozemsko, Portugalsko, Španělsko, Lucembursko, Německo, Rakousko). Od roku 1999 do roku 2002 bylo euro pouze v bezhotovostní podobě. V roce 2001 přistoupilo do eurozóny také Řecko a přijalo měnu euro. Od roku 2002 bylo euro již i v hotovostní podobě. Třináctým státem, který vstoupil do eurozóny v roce 2007, se stalo Slovinsko. Roku 2008 se připojil Kypr a Malta. V roce 2009 přijalo euro a vstoupilo do eurozóny Slovensko. Roku 2011 se připojilo Estonsko a roku 2014 Lotyšsko. Česká republika by se měla připojit v roce 2019-2020. Mimo eurozóny zůstávají tři státy – Velká

Británie, Švédsko a Dánsko. Tyto státy splňují konvergenční kritéria, avšak euro za svoji měnu nechtějí. Ostatní členské státy Evropské unie, nespĺňujú konvergenční kritéria pro vstup do eurozóny a přijetí eura za svoji měnu. [4] [9]

3.3.3. Euro

Euro, je současná měna, kterou používá 18 států Evropské unie. Významným bodem evropské integrace bylo zavedení eura roku 1999. V současné době používá euro jako svoji měnu 333 miliónů obyvatel Evropské unie. [7]

Euro – bankovky a mince se vyrábějí v Národních centrálních bankách. Mezinárodní používanou zkratkou je EUR. [9]

1. ledna 1999 nová měna euro nahradila dřív používané měny, jako například francouzský frank nebo německou marku. Zavedení eura bylo ve dvou fázích. V první fázi bylo euro pouze v bezhotovostní podobě, až později v roce 2002 získalo podobu hotovostní – bankovky a mince. [7]

Jako první z členských států Evropské unie přijaly euro v roce 1999 tyto státy – Francie, Irsko, Španělsko, Německo, Belgie, Itálie, Lucembursko, Finsko, Rakousko, Nizozemsko a Portugalsko. V roce 2001 přijalo euro Řecko. V roce 2002 dostalo euro hotovostní podobu. Roku 2007 přijalo euro Slovinsko, roku 2008 Malta a Kypr, roku 2009 Slovensko, roku 2011 Estonsko a v roce 2014 přijalo euro za svoji měnu Lotyšsko. Tyto zmíněné státy přijalo euro za svoji měnu a staly se součástí eurozóny. Splnily Maastrichtská kritéria, která jsou podmínkou pro vstup do eurozóny. [7]

V době vzniku eura jako nové měny, nesla za měnovou politiku zodpovědnost Evropská centrální banka. Dále nesly zodpovědnost i národní centrální banky členských států. Dohromady spolu tvořily tzv. eurosystém. [7]

3.4. Maastrichtská konvergenční kritéria

V době přípravy Maastrichtské smlouvy byly státy sdruženy do Evropského společenství. Státy měly různou vyspělost. A proto státy, které byly vyspělejší, nechtěli, aby se připojovaly všechny státy automaticky a omezily přístup do Evropské měnové unie. Státy, které měly zájem vstoupit do měnové unie, musely splnit hned několik kritérií. Dosáhnout vysokého stupně hospodářské konvergence a právní konvergence. [2]

Podmínky pro přijetí členské země Evropské unie do měnové unie upravila Smlouva o fungování EU neboli Maastrichtská smlouva. Kritéria pro přijetí jsou nazývána Maastrichtská kritéria. Někdy nazývána i jako Maastrichtská konvergenční kritéria. [2]

„Jelikož jejich smyslem je posoudit míru ekonomické konvergence čili schopnost uchazečské země integrovat se plynule do měnového režimu eurové oblasti bez vzniku nestability pro zemi samotnou i pro eurozónu jako celek.“¹

Evropská centrální banka spolu s Evropskou komisí provádí hodnocení těchto kritérií v dokumentech nazývaných Konvergenční zpráva (Convergence report). Hodnocení provádí tyto orgány pravidelně jednou za dva roky. [10]

Sledována jsou následující ekonomická kritéria:

- Cenová stabilita
- Stabilita devizového kurzu
- Veřejné finance
- Konvergence dlouhodobých úrokových sazeb [2]

¹ Zavedení eura. *Maastrichtská kritéria*. [online]. [cit. 2014-10-28]. Dostupné z: <http://www.zavedenieura.cz/cs/euro/eurozona/maastrichtska-kriteria>

Mimo čtyř sledovaných ekonomických kritérií, se dále hodnotí, slučitelnost národní legislativy s legislativou Evropské unie. Vše je hodnoceno v Konvergenčních zprávách. [10]

„Postup konvergence členských zemí EU směřující k eurozóně je vyhodnocován na základě konvergenčních, tzv. maastrichtských kritérií, jejichž splnění je základní podmínkou pro vstup dané země do eurozóny. Tato kritéria jsou uvedena v čl. č. 140/1 Smlouvy o fungování EU a v Protokolu č. 13 o kritériích konvergence a Protokolu č. 12 o postupu při nadměrném schodku.“²

3.4.1. Cenové stabilita

„Kritérium cenové stability znamená, že členský stát vykazuje dlouhodobě udržitelnou cenovou stabilitu a průměrnou míru inflace, sledovanou během jednoho roku před šetřením, která nepřekračuje o více než 1,5 procentního body míry inflace těch – nanejvýše tří - členských států, které dosáhly nejlepších výsledků v oblasti cenové stability.“³

Inflaci měříme pomocí HICP. HICP znamená harmonizovaný index spotřebitelských cen. [11]

Vyberou se tři hodnoty inflace a z toho se počítá nevážený průměr. [10]

Země, která plní inflační kritérium, po té co se stane členem eurozóny, dokazuje, že se dokáže obejít bez kurzu národní měny. [10]

² Česká národní banka. *Kritéria konvergence*. [online]. [cit. 2014-11-02]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/mezinarodni_vztahy/cr_eu_integrace/eu_integrace_04.html

³ Česká národní banka. *Kritéria konvergence*. [online]. [cit. 2014-11-02]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/mezinarodni_vztahy/cr_eu_integrace/eu_integrace_04.html

„Cenová stabilita musí být dlouhodobě udržitelná, což je blíže vymezeno jako schopnost splňovat kritérium též v následujících měsících po evaluaci.“⁴

3.4.2. Stabilita devizového kurzu

Země, které se ucházejí o vstup do měnové unie, by měly plněním kurzového kritéria zajistit jistotu, že trvalá fixace směnného kurzu národní měny bude provedena na hlavní a zásadní správné úrovni. A bude provedena tak, aby se nestala zdrojem makroekonomických nerovnováh. [10]

Toto zmiňované kritérium bylo vytvořeno, kdy kurzy většiny členských měn byly zapojeny do mechanismu směnných kurzů. Kurzy byly udržovány uvnitř úzkých pásem ERM, které byly kolísavé. [10]

Hodnotitelské instituce berou na vědomí následující skutečnosti:

„Od uchazečské země se požaduje, aby se alespoň po dobu posledních dvou let před šetřením účastnila mechanismu ERM II a aby po tuto dobu její směnný kurz nebyl vystavován silným tlakům.“⁵

„Kurzový mechanismus ERM II je mechanismus fixování zúčastněných měn na euro v rámci tzv. flukтуаčního pásma.“⁶

⁴ Zavedení eura. *Maastrichtská kritéria*. [online]. [cit. 2014-10-28]. Dostupné z: <http://www.zavedenieura.cz/cs/euro/eurozona/maastrichtska-kriteria>

⁵ Zavedení eura. *Maastrichtská kritéria*. [online]. [cit. 2014-10-28]. Dostupné z: <http://www.zavedenieura.cz/cs/euro/eurozona/maastrichtska-kriteria>

⁶ Česká národní banka. *Kurzový mechanismus ERM II a kurzové konvergenční kritérium*. [online]. [cit. 2014-11-02]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/menova_politika/zpravy_o_inflaci/2003/2003_cervenec/boxy_a_prilohy/mp_zpinflace_prilohy_c_03_cervenec_p1.html

Plnění kurzového konvergenčního kritéria si žádá zapojení se do mechanismu ERM II a dále požaduje i zachování kurzové stability. [12]

Země, která se uchází o vstup do měnové unie, nesmí po dobu uvedenou z vlastní iniciativy ústřední paritu své země. [10]

Celá řada pomocných ukazatelů napomáhá posuzovat, jak byl kurz vystavován silným tlakům. [10]

Ustálené flukтуаční pásmo je $\pm 15\%$. Aby bylo splněno konvergenční kritérium, musí se měna nacházet v užším intervalu, než je ustálené flukтуаční pásmo. [12]

3.4.3. Veřejné finance

Je více pásem, jimiž prudké veřejné finance mohou ohrozit cenovou stabilitu eurozóny. Vysoké rozpočtové schodky podporují inflaci taženou poptávkou a vytlačující ze soukromého sektoru investice. [10]

Krize vládních financí může být vyvolána rostoucím dluhem a to může poškodit důvěryhodnost eura. [10]

Smyslem kritéria udržitelnosti veřejných financí je předejít zmíněným rizikům tím, že do eurozóny budou smět vstoupit pouze země, které mají ustálené veřejné finance. [10]

V Maastrichtské smlouvě se píše, že členové Evropské unie mají zakázáno hospodařit s nadměrnými schodky. Nadměrný schodek je formulován z konkrétní výše rozpočtového deficitu i z určité výše vládního dluhu. [10]

Kritérium není plněno, pokud nastává jeden z těchto níže uvedených faktů:

„Poměr plánovaného nebo skutečného schodku veřejných financí k hrubému domácímu produktu překračuje referenční hodnotu 3%, ledaže by buď tento poměr podstatně a nepřetržitě klesal a dosáhl úrovně poblíž referenční hodnoty, nebo by překročení referenční hodnoty bylo pouze výjimečné a dočasné.“⁷

„Poměr veřejného zadlužení k hrubému domácímu produktu překračuje referenční hodnotu 60%, ledaže by se tento poměr dostatečně snižoval a blížil se uspokojivým tempem k referenční hodnotě.“⁸

3.4.4. Konvergence dlouhodobých úrokových sazeb

Smyslem kritéria dlouhodobých úrokových sazeb je posoudit trvalost konvergence.
[10]

„Jeho logika má oporu v učení o efektivních kapitálových trzích, v jejich očekávané schopnosti promítnout své pochybnosti o udržitelnosti konvergence do rizikových přírůžek, zakomponovaných do výnosů dlouhodobých cenných papírů.“⁹

Brzká konvergence neboli sblížení úrokových sazeb by mělo předcházet změnám v ceně dlouhodobých obligací po vstoupení členské země Evropské unie do eurozóny v implikaci stálého odstranění kurzového rizika. [10]

⁷ Zavedení eura. *Maastrichtská kritéria*. [online]. [cit. 2014-10-28]. Dostupné z:
<http://www.zavedenieura.cz/cs/euro/eurozona/maastrichtska-kriteria>

⁸ Zavedení eura. *Maastrichtská kritéria*. [online]. [cit. 2014-10-28]. Dostupné z:
<http://www.zavedenieura.cz/cs/euro/eurozona/maastrichtska-kriteria>

⁹ Zavedení eura. *Maastrichtská kritéria*. [online]. [cit. 2014-10-28]. Dostupné z:
<http://www.zavedenieura.cz/cs/euro/eurozona/maastrichtska-kriteria>

Hodnotitelské instituce berou na vědomí následující skutečnosti:

„Od uchazečské země se požaduje, aby v průběhu jednoho roku před šetřením její průměrná dlouhodobá nominální úroková sazba nepřekračovala o více než 2 procentní body úrokovou sazbu nejvýše tří členských států, které dosáhly v oblasti cenové stability nejlepších výsledků.“¹⁰

Úrokové sazby jsou zjišťovány u státních obligací, které jsou deset let staré. Pokud tyto dokumenty nejsou k dispozici, tak se používají cenné papíry srovnatelné. [11]

Výpočet dlouhodobé úrokové sazby se provádí aritmetických průměrem za posledních dvanáct měsíců. [10]

3.5. Pakt stability a růstu

Pakt stability a růstu (Stability and Growth Pact – SGP) je dohoda mezi členy eurozóny. Touto dohodou jsou členské státy eurozóny vázány udržovat rozpočtové politiky tak, aby neohrožovaly stabilitu eura. Státy jsou vázány udržovat své rozpočty ve střednědobém období blízko vyrovnaným. Nebo udržovat rozpočty v přebytku. Deficit veřejných financí nesmí překročit 3% HDP. [13]

Tento systém má dvě větve – preventivní a nápravnou. Preventivní větev je založena na pravidelném dohlížení. Členské státy eurozóny předkládají své programy stability. A země, které ještě nepatří do eurozóny, ale ucházejí se o vstup do eurozóny, předkládají konvergenční programy. V těchto programech státy stanovují svoje cíle, které bývají střednědobé a také cestu k jejich dosažení. Tyto programy jsou klasifikovány Evropskou komisí. [13]

¹⁰ Zavedení eura. *Maastrichtská kritéria*. [online]. [cit. 2014-10-28]. Dostupné z: <http://www.zavedenieura.cz/cs/euro/eurozona/maastrichtska-kriteria>

Mezi rokem 2004 a 2005 proběhlo přezkoumání Paktu stability a růstu. Proběhla novelizace příslušných nařízení Rady. Týkalo se to preventivní a represivní neboli donucovací části paktu. [13]

Nápravná větev je spuštěna v případě nedodržení konvergenčních kritérií. Evropská komise pak požaduje po zemích, které nedodržují kritéria, aby sjednali nápravu, nebo jim hrozí za nesjednání nápravy vysoké sankce. [13]

Mimo výše daných tzv. ekonomických kritérií, která musí být splněna pro vstup země Evropské unie do eurozóny, jsou tu kritéria institucionálně právní. Sbližování neboli konvergence v legislativní sféře obsahuje podmínku nezávislosti bank. Ze zdrojů centrálních bank je zakázáno financovat veřejné instituce. Zákaz se týká i úvěrových institucí, platí na zvýhodňování přístupů ke zdrojům. Tak je stanoveno v Smlouvě o fungování EU. [11]

„Logika tzv. maastrichtských kritérií vychází z představy, že nízká a předvídatelná inflace nejenže vytváří stabilní prostředí příznivé pro investiční rozhodnutí a vede tudíž k rozvoji vnitřního trhu, její souběžné dosahování ve více zemích zároveň brání šíření cenové náklady mezi nimi. Jednotně nastavené mantinely pro fiskální disciplínu a pravidla penalizace za jejich porušování mají bránit tendenci rozpočtově méně ukázněných zemí profitovat na úkor těch odpovědnějších; zároveň Maastrichtská smlouva obsahuje i princip odpovědnosti zemí za vlastní hospodaření v podobě tzv. bail-out case (zákaz záchrany ze strany ostatních). Odpovědné hospodaření s veřejnými financemi zároveň vede k dlouhodobě nízkým a stabilním sazbám vládních obligací a spolu se schopností udržovat ve vymezeném období relativně stabilní měnový kurs (kromě nemožnosti „obohacovat se na úkor souseda“ za pomoci kompetentních devalvací) demonstruje schopnost země kandidující na zavedení eura udržitelným způsobem se vzdát vlastní měny a měnové politiky.“¹¹

¹¹ Česká národní banka. *Kritéria konvergence*. [online]. [cit. 2014-11-02]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/mezinarodni_vztahy/cr_eu_integrace/eu_integrace_04.html

3.6. Právní konvergence

Mimo ekonomických kritérií, která jsou hodnoceny pro vstup členské země Evropské unie do eurozóny, je hodnocena také právní konvergence. Posuzováno je i sloučení národní legislativy s evropským právem. Členské země Evropské unie, které se uchází o vstup, by měly respektovat nezávislé postavení centrální banky. Tuto problematiku řeší Evropská centrální banka podrobně. Posuzuje právní konvergenci ve svých konvergenčních zprávách z několika hledisek. [14]

„Slučitelnost s ustanoveními o nezávislosti národních centrálních bank a s ustanovením o zachování mlčenlivosti, slučitelnost se zákazem měnového financování a zákazem zvýhodněného přístupu, slučitelnost s požadavkem na jednotný způsob psaní názvu eura, právní integrace národních centrálních bank do Eurosystemu.“¹²

ECB při hodnocení právní konvergence nehodnotí pouze formální stránku, zabývá se i tou praktickou částí, pokládá si otázku, zda praxe, které jsou provedeny, jsou v souladu se Smlouvami a Statutem ECB a ESCB. [14]

Výše uvedená kritéria slučitelnosti, by měla být již v pořádku se vstupem země do Evropské unie, nýbrž ne až při vstupu do eurozóny nebo ucházení se o vstup. V konvergenčních zprávách, které vydala EK a ECB, se píše, že Česká republika nesplňuje všechny požadavky právní konvergence. [14]

Návrh nového zákona o ČNB, který byl vydán, se snažil tyto zmíněné nedostatky právní konvergence České republiky s hospodářskou a měnovou politikou odstranit. Avšak výsledek nebyl úspěšný. Poslanecká sněmovna tento návrh schválila. Návrh byl předán senátu, ten ho však zamítl a změnil návrh a poslal zpátky do Poslanecké sněmovny. Návrh z Poslanecké sněmovny směřoval k prezidentovi republiky. Prezident republiky s návrhem

¹² Zavedení eura. *Právní konvergence*. [online]. [cit. 2014-11-10]. Dostupné z:

<http://www.zavedenieura.cz/cs/euro-a-ceska-republika/plneni-vstupnich-podminek/pravni-konvergence>

nesouhlasil a poslal ho zpět Poslanecké sněmovně. Ta dál o návrhu již vzhledem k volbám v roce 2010 nehlasovala. Nedostatky měly být odstraněny, ještě než ČR vstoupila do Evropské unie 1. května 2004. Od 1. července 2013 byla schválena novela zákona o ČNB. [14]

Konvergenční zpráva Evropské centrální banky v květnu roku 2014 shledala: [14]
„České právní předpisy nesplňují veškeré požadavky týkající se nezávislosti centrální banky, zachování mlčenlivosti, zákazu měnového financování a právní integrace do Eurosystemu. Česká republika je členským státem EU s dočasnou výjimkou pro zavedení eura, a musí tudíž splňovat všechny požadavky podle článku 131 Smlouvy.“¹³

3.7. Analýza sladění

Vláda ČR vede rozhodování o správném načasování vstupu ČR do eurozóny a přijetí měny eura. Poklady pro toto rozhodování zpracovává ČNB. Jsou to tzv. analýzy ekonomické sladění ČR s eurozónou. V těchto dokumentech jsou hodnoceny ekonomické ukazatele. Cílem zkoumání je zjistit výhody a rizika vstupu ČR do eurozóny a přijetí eura jako svoji měnu. [15]

Analýzu ekonomické sladění dělíme na dvě skupiny. Jednou skupinou je strukturální a cyklická sladění, druhou jsou příčinné mechanismy. První zmíněná část informuje o velikosti rizika ekonomického vývoje České republiky v porovnání s ekonomickým vývojem v eurozóně. [15]

Cílem tohoto dokumentu je tedy určit silné a slabé stránky České republiky pro trvalý pobyt v eurozóně. [15]

¹³ Zavedení eura. *Právní konvergence*. [online]. [cit. 2014-11-10]. Dostupné z:

<http://www.zavedenieura.cz/cs/euro-a-ceska-republika/plneni-vstupnich-podminek/pravni-konvergence>

4. Plnění konvergenčních kritérií Českou republikou v období 2005 - 2013

V praktické části práce bude provedena analýza plnění Maastrichtských kritérií Českou republikou za vybrané časové období, konkrétně za období 2005 -2013. Budou vzata zvlášť jednotlivá konvergenční kritéria, kterými jsou:

- Kritérium cenové stability.
- Kritérium úrokových sazeb.
- Kritérium směnného kurzu.
- Kritérium veřejných financí – kritérium veřejného deficitu, kritérium veřejného dluhu.

Česká republika, která se uchází o vstup do eurozóny a přijetí eura jako svoji měnu, musí tato kritéria bezpodmínečně splnit.

V praktické části bude analyzováno, zda Česká republika kritéria plní či neplní. Jestli se přibližuje nebo naopak nepřibližuje referenčním hodnotám, které jsou stanovena jako podmínka pro vstup členské země Evropské unie do evropské měnové unie.

Budou vzata jednotlivá kritéria, u kterých budu porovnávat v jednotlivých letech referenční hodnotu a hodnotu které dosahuje Česká republika. Hodnoty za časové období 2005 -2013.

U každého kritéria bude patrné, v jakých letech plnilo či neplnilo podmínku. Na základě výsledků z analyzování každého kritéria bude jasné vidět, kdy Česká republika kritéria plnila. A v případě, že ne, tak z jakého důvodu neplnila. A do budoucna, jestli se jednotlivým hodnotám jednotlivých kritérií přibližuje.

4.1. Kritérium cenové stability

Tabulka č. 1: Vývoj plnění inflačního kritéria.

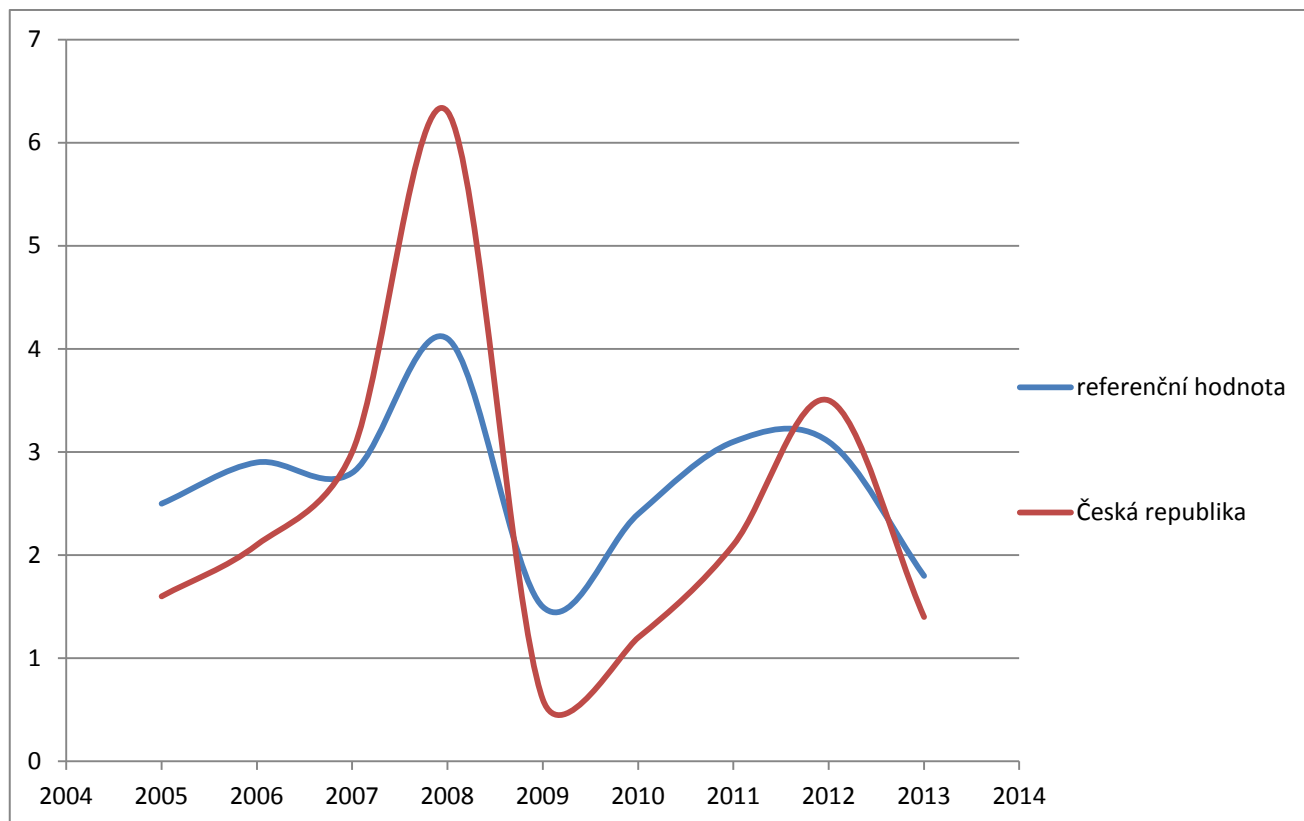
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Referenční hodnota	2,5	2,9	2,8	4,1	1,5	2,4	3,1	3,1	1,8
Česká republika	1,6	2,1	3,0	6,3	0,6	1,2	2,1	3,5	1,4

Zdroj: [18]

Kritérium cenové stability se v roce 2005 a 2006 daří České republice plnit. Inflační cíl byl ve výši 3%. V roce 2007 neplní. V roce 2008 Česká republika neplní toto kritérium cenové stability. Ke konci roku 2009 ČR plní kritérium cenové stability díky výrazné dezinflaci. Inflační cíl ČNB je od roku 2010 stanoven na 2%. V roce 2010 a 2011 Česká republika plní kritérium cenové stability. V roce 2012 toto kritérium neplní. Je to zapříčiněno i mimo jiné zvýšením sazby DPH. V roce 2013 Česká republika kritérium cenové stability plní. Výhledově cenový vývoj by měla tvořit mírná inflace a toto kritérium cenové stability by měla Česká republika plnit.

Česká republika kritérium cenové stability plní v letech 2005, 2006, 2009, 2010, 2011, 2013, a neplní v roce 2007, 2008 a 2012.

Graf č. 1: Vývoj plnění inflačního kritéria.

Zdroj: vlastní zpracování dle [18]

Vyjma roku 2007, 2008 a 2012 Česká republika inflační kritérium plnila.

4.2. Kritérium úrokových sazeb

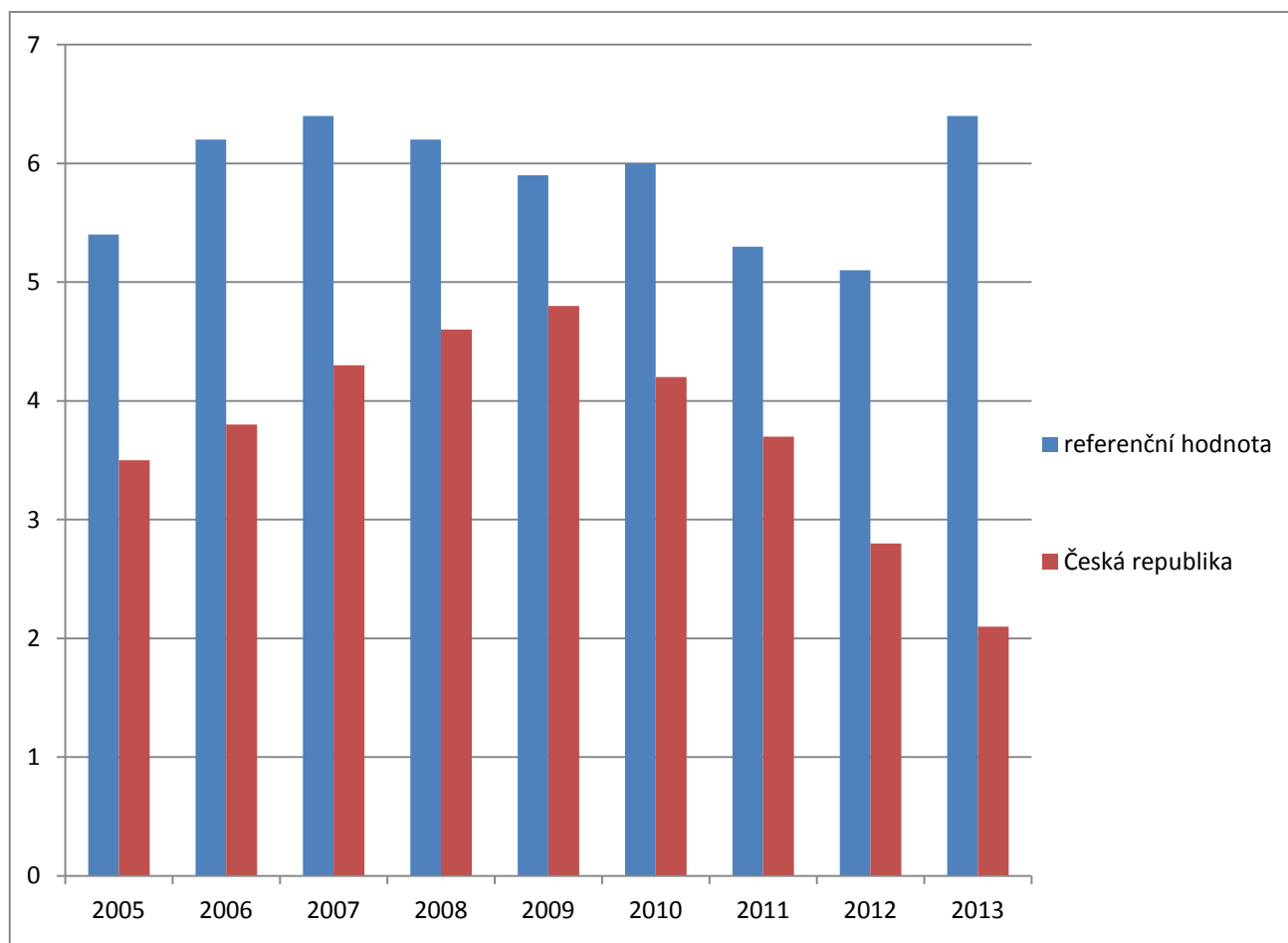
Tabulka č. 2: Vývoj plnění úrokového kritéria.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Referenční hodnota	5,4	6,2	6,4	6,2	5,9	6,0	5,3	5,1	6,4
Česká republika	3,5	3,8	4,3	4,6	4,8	4,2	3,7	2,8	2,1

Zdroj: [19]

Kritérium dlouhodobých úrokových sazeb v období od roku 2005-2013 Česká republika plní.

Graf č. 2: Vývoj plnění úrokového kritéria.

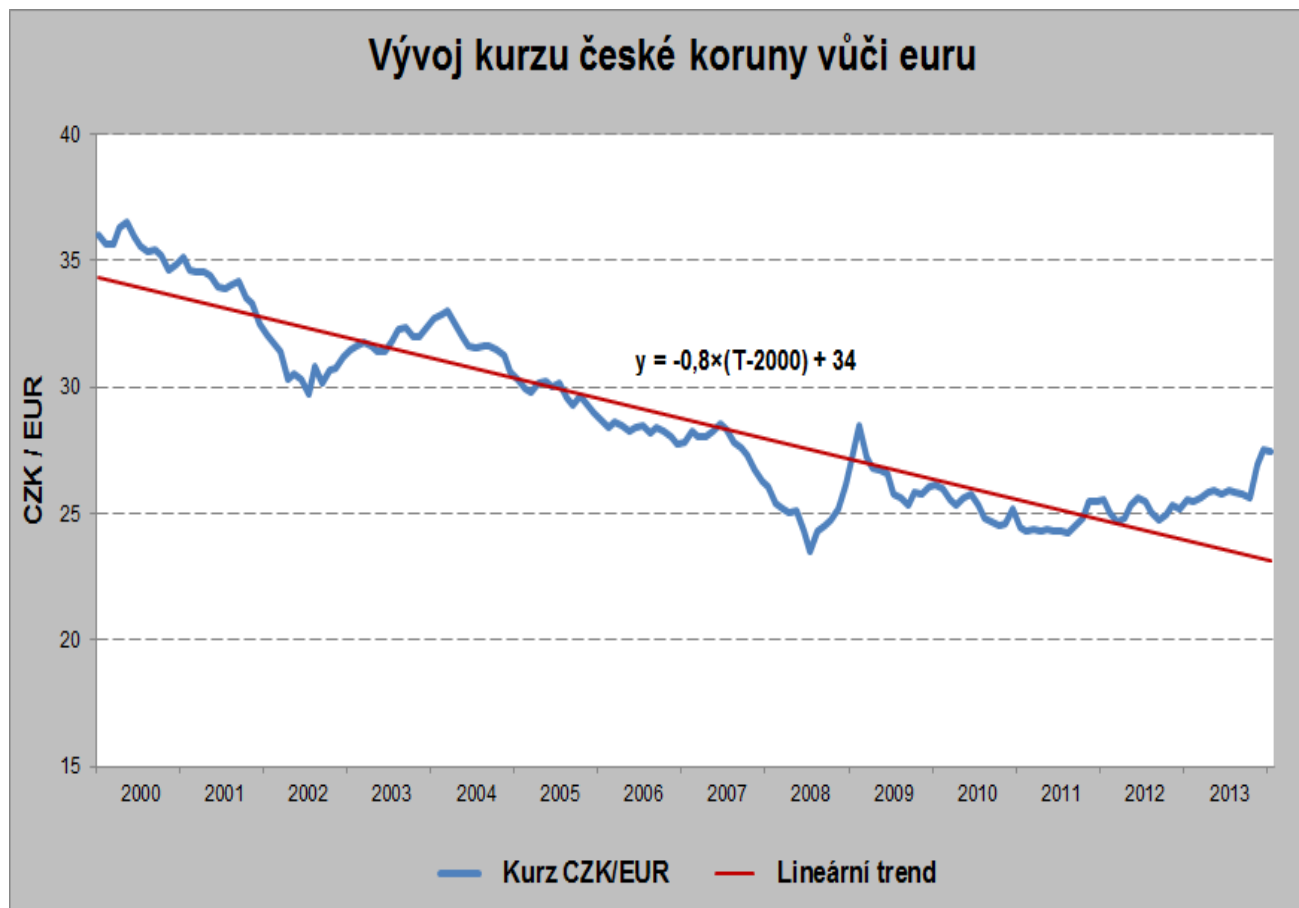

Zdroj: vlastní zpracování dle [19]

České republice se daří kritérium dlouhodobých úrokových sazeb plnit ve všech zkoumaných letech – 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012 a 2013.

4.3. Kritérium směnného kurzu

Graf č. 3: Vývoj kurzu české koruny vůči euru

Zdroj: [17]

Hodnocení plnění či neplnění kritéria devizového kurzu bude možné provést až po vstupu České republiky do kurzového mechanismu ERM II. Kurzový mechanismus ERM II vznikl 1. ledna 1999. Členské státy Evropské unie, které jsou v tomto kurzovém mechanismu ERM II, jsou povinny udržovat kurzy svých měn ve flukтуаčním pásmu $\pm 15\%$ od centrální parity k euru. Vyložení tohoto kritéria by nemělo být samovolné, mělo by navazovat na jiné ekonomické veličiny. V letech 2005, 2006, 2007 bylo kolísání měnového kurzu CZK/EUR menší než flukтуаční pásmo $\pm 15\%$. V letech 2008, 2009 kurz utrpěl znehodnocení vlivem finanční a ekonomické krize. Velké znehodnocení kurzu bylo

od června 2008 do února 2009, kdy nastalo možné riziko neplnění tohoto kurzového kritéria. Od března 2009 česká koruna vedla k zhodnocení. Do budoucna pro prosperující plnění kritéria stability měnového kurzu bude velmi důležité načasování vstupu do kurzového mechanismu ERM II. Při vstupu do kurzového mechanismu ERM II je důležité, aby byla stabilní tuzemská ekonomika a stabilita světových finančních trhů. [16]

4.4. Veřejné finance

4.4.1. Kritérium veřejného deficitu

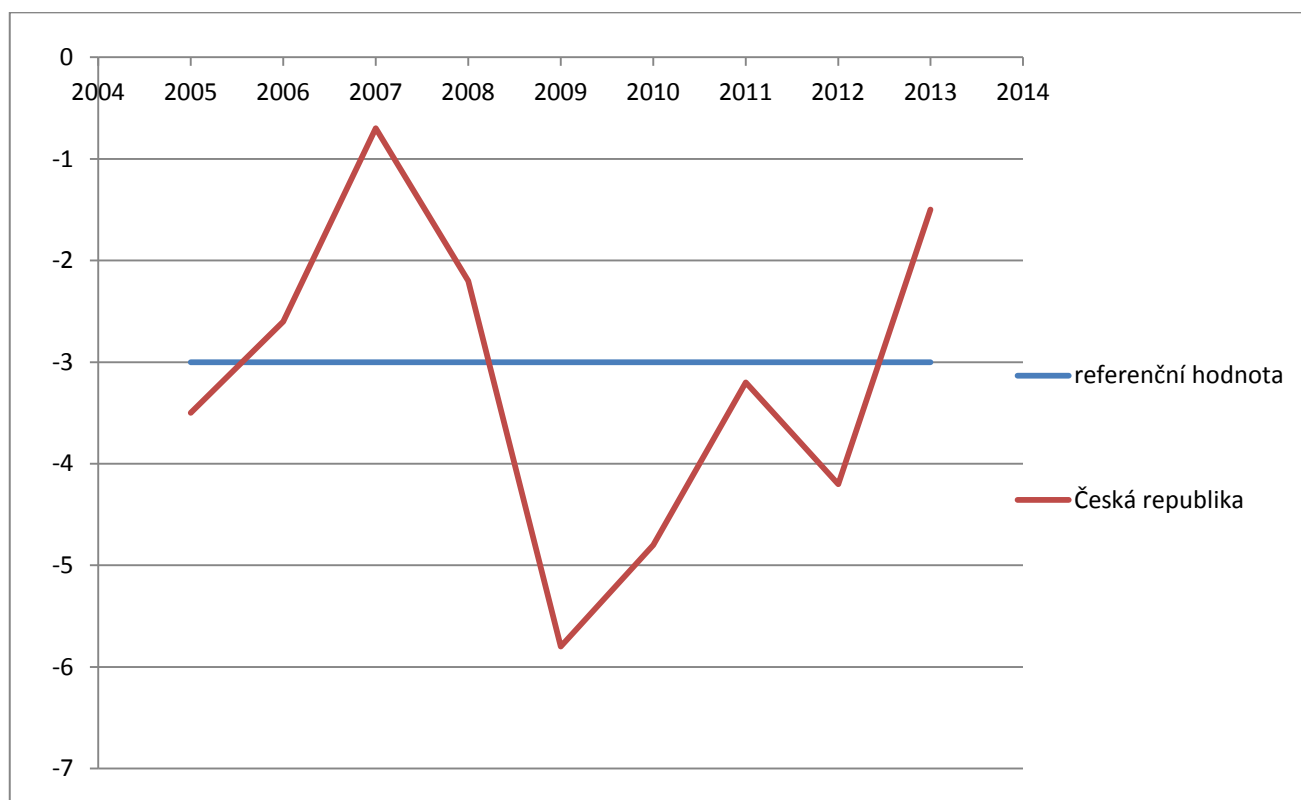
Tabulka č. 3: Vývoj plnění kritéria veřejného deficitu.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Referenční hodnota	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Česká republika	-3,5	-2,6	-0,7	-2,2	-5,8	-4,8	-3,2	-4,2	-1,5

Zdroj: [20]

České republice se daří plnit kritérium veřejného deficitu v letech 2006, 2007, 2008 a 2013.

Graf č. 4: Vývoj plnění kritéria veřejného deficitu.

Zdroj: vlastní zpracování dle [20]

Jak je v patrné z grafu Česká republika plní kritérium veřejného deficitu v letech 2006, 2007, 2008 a 2013. V ostatních letech neplní kritérium.

4.4.2. Kritérium veřejného dluhu

Tabulka č. 4: Vývoj plnění kritéria veřejného dluhu

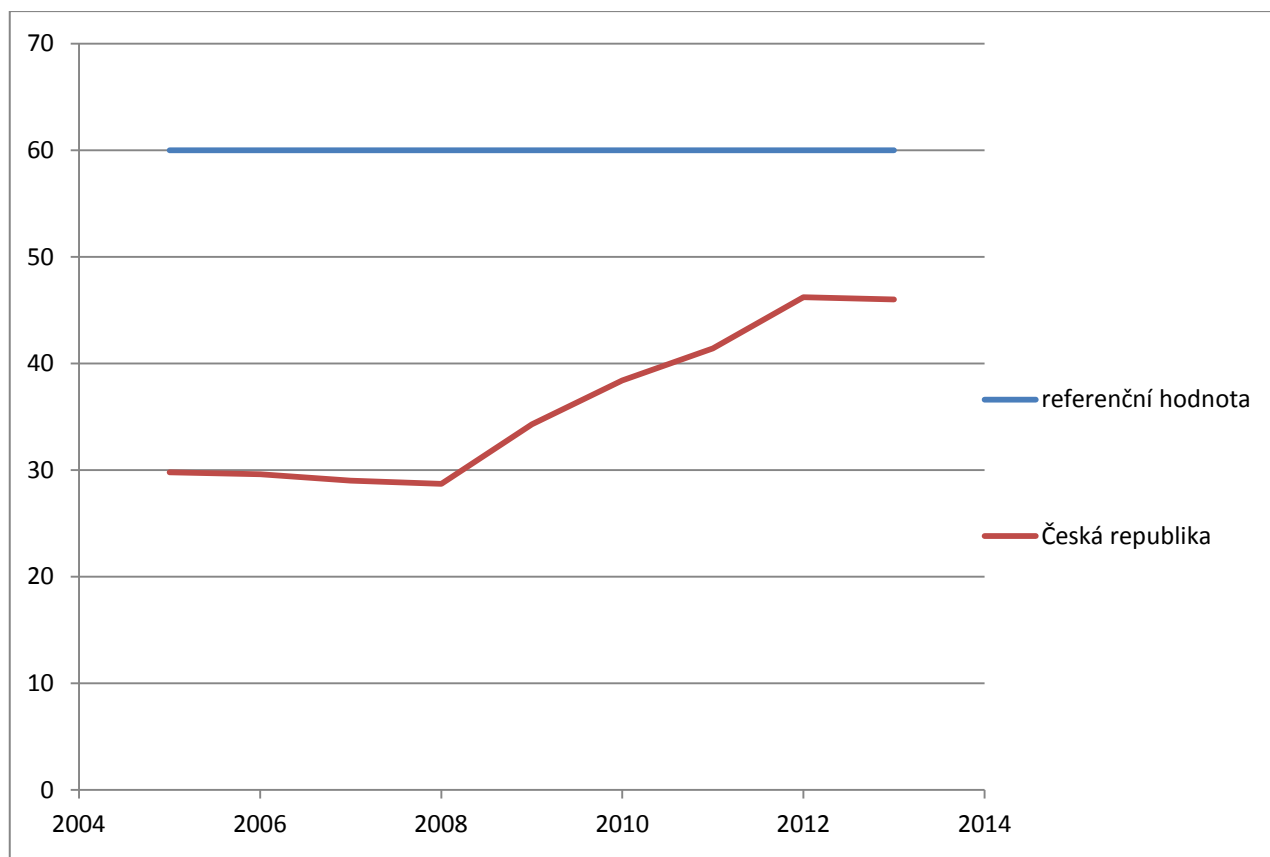
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Referenční hodnota	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0
Česká republika	29,8	29,6	29,0	28,7	34,3	38,4	41,4	46,2	46,0 ^p

Zdroj: [21]

V celém sledovaném období Česká republika kritérium veřejného dluhu plní. Ale vývoj tohoto kritéria má velmi nepříznivý trend. Pokud nebudou provedena opatření na stabilizaci veřejného dluhu v nejbližších letech, Česká republika toto kritérium přestane plnit.

Česká republika plní kritérium veřejného dluhu ve všech zkoumaných letech: 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012 a 2013.

Graf č. 5: Vývoj plnění kritéria veřejného dluhu.

Zdroj: vlastní zpracování dle [21]

Česká republika plní kritérium veřejného dluhu ve všech zkoumaných letech. Z grafu je patrný nepříznivý trend vývoje veřejného dluhu mezi lety 2009 – 2013.

4.5. Vyhodnocení plnění jednotlivých kritérií

Tabulka č. 5: Přehled plnění jednotlivých kritérií Českou republikou

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kritérium cenové stability	plní	plní	neplní	neplní	plní	plní	plní	neplní	plní
Kritérium dlouhodobých úrokových sazeb	plní	plní	plní	plní	plní	plní	plní	plní	plní
Kritérium směnného kurzu	neplní	neplní	neplní	neplní	neplní	neplní	neplní	neplní	neplní
Kritérium veřejného deficitu	neplní	plní	plní	plní	neplní	neplní	neplní	neplní	plní
Kritérium veřejného dluhu	plní	plní	plní	plní	plní	plní	plní	plní	plní

Zdroj: vlastní zpracování

Pro plnění kritéria směnného kurzu je třeba vstup České republiky do kurzového mechanismu ERM II.

5. Závěr

Cílem bakalářské práce bylo analyzovat plnění Maastrichtských kritérií Českou republikou za vybrané časové období. Konkrétně za časové období 2005 -2013.

Maastrichtskými kritérii jsou:

- Kritérium cenové stability – toto kritérium se České republice dařilo plnit ve většině sledovaného období – 2005, 2006, 2009, 2010, 2011, 2013. Neplnila kritérium v roce 2007, 2008 a 2012.
- Kritérium devizového kurzu - Česká republika neplní. Pro plnění toho kritéria, je třeba vstup České republiky do kurzového mechanismu ERM II.
- Kritérium dlouhodobých úrokových sazeb – Česká republika plní ve všech letech sledovaného období – 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012 a 2013.
- Kritérium veřejného deficitu – toto kritérium se Česká republika plnila v letech 2006, 2007, 2013. Kritérium nebylo plněno v letech 2005, 2009, 2010, 2011 a 2012.
- Kritérium veřejného dluhu – toto kritérium Česká republika plnila ve všech sledovaných letech – 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012 a 2013.

Pro přijetí České republiky do eurozóny je nutné, aby ČR vykazovala dlouhodobě udržitelnou cenovou stabilitu, průměrná míra inflace během jednoho roku před šetřením, nepřekračovala o více než 1,5 procentního bodu průměrnou míru inflace tří členských států EU, které v oblasti cenové stability dosáhly tří nejlepších výsledků. Dlouhodobá nominální úroková sazba v průběhu jednoho roku před šetřením, nepřekračovala o 2 p. b., průměrnou úrokovou sazbu tří členských států EU, které dosáhly v oblasti cenové stability nejlepších výsledků. Kritérium veřejného deficitu - plánovaný nebo skutečný schodek veřejných financí k HDP by neměl překročit 3%. Vyjma situace, kdy by se tento poměr snížil, nebo

by se výjimečně a dočasně překročila referenční hodnota. Veřejný dluh – jeho poměr k HDP by neměl překročit 60%. Výjimkou by bylo, kdy by se uvedený poměr snižoval a přibližoval k referenční hodnotě. Účast ČR v kurzovém mechanismu ERM II po dobu minimálně dvou let.

Ze společného dokumentu Ministerstva financí ČR a České národní banky, schválené vládou ČR, vyplývá, že současná situace se nejeví jako vhodná pro přijetí eura v České republice, z důvodu nejistoty budoucí podoby měnové unie. V posledním sledovaném roce 2013, Česká republika neplní kritérium devizového kurzu. Pro přijetí eura v ČR je nutné, aby se Česká republika zapojila do kurzového mechanismu ERM II po dobu minimálně dvou let. Česká republika by mohla přistoupit do eurozóny nejdříve v roce 2017. Ministerstvo financí a Česká národní banka spolu s aktualizovanou strategií o přistoupení České republiky do eurozóny doporučuje vládě ČR, nestanovovat cílové datum vstupu České republiky do eurozóny a přijetí eura jako svoji měnu. Tato rada implikuje doporučení, aby Česká republika neusilovala v roce 2014 o vstup do kurzového mechanismu ERM II.

6. Seznam použitých zdrojů

- [1] SCHROETTER, Hans Joerg a Jaroslav JAKŠ. *Aktuální slovník Evropské unie: Politika, hospodářství, dějiny a kultura*. 1. vyd. Praha: Brána, 2004, xvii, 377 s. ISBN 80-724-3167-6.
- [2] KUČEROVÁ, Irah. *Evropská unie: hospodářské politiky*. Praha: Karolinum, 2006, 347 s. ISBN 80-246-1212-7.
- [3] BRŮŽEK, Antonín. *Evropská měnová unie a Česká republika*. Praha: Vysoká škola ekonomická, 2004, 30 s. ISBN 80-245-0820-6.
- [4] CIHELKOVÁ, Eva a Jaroslav JAKŠ. *Evropská integrace - Evropská unie*. Vyd. 1. V Praze: Oeconomica, 2004. ISBN 80-245-0854-0.
- [5] Evropská unie. *Orgány, instituce a ostatní subjekty EU*. [online]. [cit. 2014-10-22]. Dostupné z: http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/index_cs.htm
- [6] Evropská rada. *Předseda Evropské rady*. [online]. [cit. 2014-10-22]. Dostupné z: <http://www.european-council.europa.eu/the-president/the-presidents-role?lang=cs>
- [7] Hospodářské a finanční věci. *Euro*. [online]. [cit. 2014-10-25]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/economy_finance/euro/index_cs.htm
- [8] Evropská centrální banka. *Tři etapy vývoje Hospodářské a měnové unie*. [online]. [cit. 2014-10-25]. Dostupné z: http://www.ecb.europa.eu/ecb/educational/facts/euint/html/ei_004.cs.html
- [9] Euroskop. *Základní informace o eurozóně*. [online]. [cit. 2014-10-27]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/318/sekce/zakladni-informace-o-eurozone/>

- [10] Zavedení eura. *Maastrichtská kritéria*. [online]. [cit. 2014-10-28]. Dostupné z: <http://www.zavedenieura.cz/cs/euro/eurozona/maastrichtska-kriteria>
- [11] Česká národní banka. *Kritéria konvergence*. [online]. [cit. 2014-11-02]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/mezinarodni_vztahy/cr_eu_integrace/eu_integrace_04.html
- [12] Česká národní banka. *Kurzový mechanismus ERM II a kurzové konvergenční kritérium*. [online]. [cit. 2014-11-02]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/menova_politika/zpravy_o_inflaci/2003/2003_cervenec/boxy_a_prilohy/mp_zpinflace_prilohy_c_03_cervenec_p1.html
- [13] Česká národní banka. *Pakt stability a růstu*. [online]. [cit. 2014-11-03]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/mezinarodni_vztahy/cr_eu_integrace/eu_integrace_07.html
- [14] Zavedení eura. *Právní konvergence*. [online]. [cit. 2014-11-10]. Dostupné z: <http://www.zavedenieura.cz/cs/euro-a-ceska-republika/plneni-vstupnich-podminek/pravni-konvergence>
- [15] Zavedení eura. *Analýza sladěnosti*. [online]. [cit. 2014-11-10]. Dostupné z: <http://www.zavedenieura.cz/cs/euro-a-ceska-republika/plneni-vstupnich-podminek/analyzy-sladenosti>
- [16] Zavedení eura. *Plnění Maastrichtských kritérií*. [online]. [cit. 2014-11-18]. Dostupné z: <http://www.zavedenieura.cz/cs/dokumenty/vladni-materialy/plneni-maastrichtskych-kriterii>
- [17] Zavedení eura. *Kritérium směnného kurzu*. [online]. [cit. 2014-11-18]. Dostupné z: <http://www.zavedenieura.cz/cs/euro-a-ceska-republika/plneni-vstupnich-podminek/kriterium-smenneho-kurzu>

[18] Zavedení eura. *Kritérium cenové stability*. [online]. [cit. 2014-11-18]. Dostupné z: <http://www.zavedenieura.cz/cs/euro-a-ceska-republika/plneni-vstupnich-podminek/kriterium-cenove-stability>

[19] Zavedení eura. *Kritérium úrokových sazeb*. [online]. [cit. 2014-11-18]. Dostupné z: <http://www.zavedenieura.cz/cs/euro-a-ceska-republika/plneni-vstupnich-podminek/kriterium-urokovych-sazeb>

[20] Zavedení eura. *Kritérium veřejného deficitu*. [online]. [cit. 2014-11-18]. Dostupné z: <http://www.zavedenieura.cz/cs/euro-a-ceska-republika/plneni-vstupnich-podminek/kriterium-verejneho-deficitu>

[21] Zavedení eura. *Kritérium veřejného dluhu*. [online]. [cit. 2014-11-18]. Dostupné z: <http://www.zavedenieura.cz/cs/euro-a-ceska-republika/plneni-vstupnich-podminek/kriterium-verejneho-dluhu>

7. Seznam zkratk

EU	Evropská unie
ČR	Česká republika
ERM II	Evropský kurzový mechanismus
EUR	Euro - měna
HICP	Harmonizovaný index spotřebitelských cen
SGP	Pakt stability a růstu
HDP	Hrubý domácí produkt
ECB	Evropská centrální banka
ESCB	Evropský systém centrální bank
EK	Evropská komise
ČNB	Česká národní banka
p. b.	procentní bod

8. Seznam tabulek

Tabulka 1: Vývoj plnění inflačního kritéria	20
Tabulka 2: Vývoj plnění úrokového kritéria	22
Tabulka 3: Vývoj plnění kritéria veřejného deficitu	25
Tabulka 4: Vývoj plnění kritéria veřejného dluhu	27
Tabulka 5: Přehled plnění jednotlivých kritérií Českou republikou	29

9. Seznam grafů

Graf 1: Vývoj plnění inflačního kritéria	21
Graf 2: Vývoj plnění úrokového kritéria	23
Graf 3: Vývoj kurzu české koruny vůči euru	24
Graf 4: Vývoj plnění kritéria veřejného deficitu	26
Graf 5: Vývoj plnění kritéria veřejného dluhu	28